

Spreektekst Jort Raemakers in raadsvergadering Leudal op 26 september 2023, bij het agendapunt toekomst basisschool te Buggenum

---

Voorzitter,

Vanavond nemen we een besluit over de toekomst van de basisschool in Buggenum. Het was mei 2022 toen SPOLT trots aankondigde de school voor nog minimaal vier jaar open te houden in Buggenum. Het plan van SPOLT om de drie kleinere scholen af te stoten om zo kosten te besparen is daarmee volledig mislukt. Heibloem werd gered door SKBM Meijel en Kelpen-Oler door Akkoord. SPOLT zag geen brood meer in deze twee scholen en werkte hier mee aan een overname. In Buggenum was op het moment dat SPOLT de sluiting aankondigde, geen enkele aanleiding om de school te sluiten. De school zat met het aantal leerlingen ruim boven de opheffingsnorm en de kwaliteit van onderwijs was goed te noemen.

Maar SPOLT had wel veel tijd genomen om een besluit over de toekomst van de school in Buggenum te nemen. Een deel van de ouders uit Buggenum zagen hun school al verdwijnen. Akkoord stond de gehele periode in de startblokken om de school over te nemen. Maar dat ervoer SPOLT als een bedreiging, want daar waar het openbare onderwijs in Kelpen-Oler redelijk ver van andere scholen ligt en er niet zomaar van buurdorpen iemand van een SPOLT-school naar Kelpen-Oler zou vertrekken, is dit in Buggenum natuurlijk compleet anders. Op enkele minuten liggen de grote basisscholen van Neer, Haelen en Horn. SPOLT besloot aan te kondigen de school voor nog minimaal vier jaar open te houden.

In februari 2023 besloten de ouders van ruim 40 leerlingen dat ze geen vertrouwen meer hadden in SPOLT als schoolbestuur. Ze haalden hun kinderen per direct van de school af in Buggenum en vertrokken naar de openbare school in Kelpen-Oler. Enkele dagen voor deze 'coup', want zo mag je het toch wel noemen, werd ik gebeld door ouders uit Buggenum, ze vroegen om steun van D66. Steun die we ze op dat moment niet konden en wilden geven. Wij zijn van mening dat als je het als ouder niet eens bent met de gang van zaken, je dit kenbaar moet maken bij het schoolbestuur en/of inspectie. Daarnaast zijn er een Medezeggenschapsraad (MR) en een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) waar ouders aan de bel kunnen trekken. De vertrouwensband richting SPOLT bleek echter een dusdanige knak te hebben gekregen dat de ouders hier niets meer in zagen.

In Buggenum bleef een te beperkt aantal leerlingen over op de school waardoor de ouders van de overgebleven leerlingen zich genoodzaakt voelden om op zoek te gaan naar een andere school voor hun kind. Een keuze die wij volledig begrijpen. Het is immers de grote groep van ouders die vertrokken is, die ervoor heeft gezorgd dat de overgebleven kinderen noodgedwongen elders naar school toe moesten.

De keuze van de ouders om te vertrekken heeft dan ook niet onze steun gehad, hoewel we er wel begrip voor hadden. Het doel van de ouders die naar Kelpen-Oler vertrokken werd niet bereikt, het tegenovergestelde gebeurde. SPOLT sloot de school omdat er geen leerlingen meer over waren in Buggenum, een nachtmerrie voor de leefbaarheid van Buggenum.

D66 heeft zich in de afgelopen periode sterk gemaakt voor een overdracht van de basisschool door SPOLT aan Akkoord. We hebben meerdere malen SPOLT opgeroepen medewerking te verlenen aan een overname van de school, we hebben de minister van onderwijs gevraagd om in te grijpen en een zeer dringend beroep gedaan om SPOLT om de school toch over te dragen.

SPOLT heeft nooit een reden gegeven waarom ze de school niet wilde overdragen. Vandaar dat wij moeten concluderen dat ze vooral bang is leerlingen te verliezen. D66 neemt het SPOLT kwalijk dat SPOLT geen rekening houdt met de consequenties van haar besluiten voor de gemeenschap.

Laat ik dan nu iedereen uit Buggenum feliciteren, met ingang vanaf 2025-2026 komt er naar verwachting openbaar onderwijs in Buggenum. Als alles goed gaat, neemt de minister in februari 2024 een positief besluit over de komst van een nieuwe school in Buggenum. Er zijn inmiddels zoveel steunverklaringen ingediend dat het eigenlijk niet meer mis kan gaan.

We besluiten vanavond met het voorliggende raadsvoorstel over de financiering voor de inrichting van een nieuwe school voor openbaar onderwijs in Buggenum vanaf het schooljaar 2025-2026: dit gedeelte van het raadsvoorstel kan dan ook op onze volledige instemming rekenen. D66 is groot voorstander van openbaar onderwijs, dit betekent in een gebied met vooral katholiek onderwijs dat er nu keuze komt voor ouders. Wij spreken onze waardering uit voor iedereen in Buggenum en omgeving die zich hiervoor heeft ingezet.

Daarnaast ligt vanavond de vraag voor wat wij gaan doen met het verzoek van de tientallen ouders die nu hun kinderen naar Kelpen-Oler naar school sturen. Zij vragen ons om een dependance te bekostigen voor de tijdelijke duur tot aanvang van de nieuw te stichten school. Ik realiseer me wel dat we nooit alle burgers van Buggenum tevreden kunnen stellen. We dienen echter het algemeen belang van onze inwoners en in dit geval zetten wij de leefbaarheid van Buggenum voorop.

In dat kader willen we ook graag het volgende aan het college vragen. Wij zouden graag zien dat er gesprekken worden opgestart tussen de ouders van schoolgaande kinderen uit Buggenum. Ons bereiken signalen dat de sfeer in het dorp er door dit conflict niet beter op is geworden. In een klein dorp als Buggenum heb je elkaar nodig. In het belang van de leefbaarheid van het dorp lijkt het ons een goed idee dat over een tijdje een vertrouwd persoon met beide partijen in gesprek gaat. Eerst individueel om het gevoel van ouders goed te begrijpen en vervolgens hopen wij dat deze groepen nader tot elkaar kunnen komen. Wij hebben het college al enkele personen hiervoor aangedragen die in onze ogen geschikt zouden zijn voor deze rol.

In het belang van de leefbaarheid van Buggenum, is het belangrijk dat zoveel mogelijk kinderen uit Buggenum straks naar de nieuwe basisschool gaan.

De vraag van inwoners uit Buggenum zullen wij aan de hand van onderstaande 4 punten beantwoorden.

1. Onderwijs

D66 is de onderwijspartij. Dat hebben we de afgelopen periode laten zien met onze steun aan Heibloem, Kelpen-Oler en nu vanavond ook aan Buggenum. Zolang de kwaliteit van onderwijs goed is, zullen wij altijd voorstander zijn van onderwijs zo dicht mogelijk bij je eigen huis, in je eigen dorp.

2. Leefbaarheid

Leefbaarheid in Leudal gaat elke partij aan het hart. Wij vinden dat de keuze die wij vanavond maken een grote rol speelt bij de leefbaarheid van het dorp Buggenum. Buggenum moet in onze ogen een aantrekkelijk dorp blijven waar jonge gezinnen zich graag vestigen. Waar de komende jaren woningbouw wordt gepleegd voor jongeren en starters. We willen met een investering in het onderwijs in Buggenum voorkomen dat het dorp minder aantrekkelijk wordt voor gezinnen. We willen ervoor zorgen dat er nieuwe aanwas blijft komen voor de school en de vele prachtige

verenigingen die Buggenum kent zoals de Fanfare Excelsior, de Jeugdcontactraad, KVV, schutterij Sint Aldegundis en natuurlijk carnavalsvereniging de Halve Gare. Zonder nieuwe jonge aanwas is het voortbestaan van deze verenigingen in gevaar en daarmee de leefbaarheid van Buggenum. Buggenum moet wat D66 betreft het levendige dorp blijven dat het nu is.

3. Groot risico op afname van leerlingen

In het voorliggende raadsvoorstel komt er zeer waarschijnlijk een school in september 2025. Dat duurt dus nog bijna twee jaar. D66 is bang dat van de 40 kinderen uit Buggenum die nu nog met de bus naar Kelpen-Oler gaan, er dan de komende periode kinderen zullen afvallen. Want wie gaat zijn kind nu twee jaar op de bus zetten 13 km verderop. Ouders van nieuwe leerlingen, die vanaf 4 jaar naar school gaan, zullen zich wel tweemaal bedenken voordat ze hun kind op de bus naar Kelpen-Oler zetten. D66 ziet dus een groot risico in het uitstellen van de start van een nieuwe school in Buggenum. Hoe langer we wachten, hoe groter de kans dat dit met minder leerlingen zal zijn. En is de school op dat moment nog levensvatbaar? Dat wil D66 koste wat het kost voorkomen.

4. Investering in onderwijs

Met de bekostiging van een dependance investeren we indirect in het onderwijs. D66 is voorstander van het investeren in onderwijs. Wij beseffen ons dat er sprake kan zijn van een precedentwerking. Maar als dit beperkt blijft voor de duur van één jaar, dan is D66 van mening dat onderwijs in Leudal best iets mag kosten.

De precedentwerking zorgt voor hogere uitgaven bij de gemeente, maar in de ogen van D66 investeren we hiermee in het onderwijs van onze Leudalse kinderen en dat is ons veel waard.

Ik kom tot een conclusie voorzitter. De school in Buggenum kan vanavond door ons gered worden. Onderwijs staat bij D66 Leudal altijd op één. Wij kiezen voor de leefbaarheid en voor Buggenum vanavond. Wij staan niet achter alle keuzes die gemaakt zijn de afgelopen periode, maar willen het hoofdstuk nu afsluiten. D66 steunt dan ook het verzoek om een dependance te bekostigen voor de duur van één jaar in Buggenum. De motie 18.1 zullen we steunen. Dankuwel voorzitter.